

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Avsparkkonferansen V-A Sverige-Norge 28.10.2013

Interreg i ny periode v/ statssekretær Jardar Jensen, KMD

"God dag" alle sammen, og takk for invitasjonen til denne konferansen.

Internasjonalt arbeid, herunder internasjonalt samarbeid innenfor regionalpolitikken, er en viktig del av regjeringens politikk. Regjeringen vil føre en aktiv Europapolitikk, dvs. en proaktiv politikk overfor EU og innenfor EØS-avtalen.

Dette er viktig for å ivareta og fremme norske interesser. Dette gjør vi gjennom aktiv deltakelse i europeiske formelle og uformelle møter og , for eksempel de uformelle regionalminister-møtene. Her får statsråden mulighet til å diskutere europeisk regionalpolitikk med andre lands ministre og kommissærer og dermed sikre at også vår stemme blir hørt.

EU har blitt gitt en høy politisk prioritet og for første gang i historien har Norge en egen "Europaminister".

Her hjemme er Regjeringen opptatt av å legge til rette for vekst i hele landet, styrke vekstkraften, og dermed gi grunnlag for gode vilkår i alle deler av landet. Det viktigste for å sikre vekstkraftige regioner er et næringsliv som er i stand til å ta vare på og skape nye lønnsomme arbeidsplasser. Den regional- og distriktspolitiske innsatsen skal rettes mot entreprenørskap og innovasjon og mot næringsrettet kompetanse, næringsrettet infrastruktur og næringsmiljøer.

Interreg er EUs viktigste instrument for å fremme internasjonalt, regionalpolitisk samarbeid på tvers av landegrensene både internt i EU og med EØS/EFTA-landene.

Derfor har Interreg, gjennom snart 20 år i Norge, blitt en integrert og viktig del av norsk regionalpolitikk. Som kjent deltar Norge i dag i hele 11 Interreg-programmer.

Erfaringsutveksling, kunnskapsdeling, nettverksbygging og gjennomføring av prosjekter på tvers av landegrensene - for å løse oppgaver som krever medvirkning fra flere land, er tiltak som Interreg bidrar til.

Eksempler kan være innenfor infrastrukturbygging, transportkorridorer, miljøutfordringer, universitets- og høyskolesamarbeid og samarbeid mellom små- og mellomstore bedrifter. Noen eksempler på gode prosjekter vil bli presentert senere på konferansen.

Fra EUs side er det lagt vekt på at regionalpolitikken, eller samhoørighetspolitikken som den kalles i EU, i kommende periode skal ha et sterkt fokus på EU2020-strategien dvs. vekst, verdiskaping, sysselsetting og innovasjon. Det skal i tillegg legges vekt på god utnyttelse av programmer, synergi mellom programmer, spissede prioriteringer og konkrete resultater.

Generelt er fokus på verdiskaping og innovasjon i tråd med våre prioriteringer innen norsk regionalpolitikk.

Programmet Sverige-Norge har jo en geografi som dekker fem fylker. Grenseområde mot Sverige representerer alle de distrikts- og regionalpolitiske problemstillingene vi har i Norge – store avstander, spredt befolkning, vanskeligheter med å få tak i kompetent arbeidskraft og store og små arbeidsmarkeder.

Skal alle områder innenfor programmet føle tilhørighet til det nye programmet og til prosjektene som gjennomføres, er det viktig at innretningen av programmet har en ramme som tar hensyn til dette.

De tematiske målene som Sverige-Norge-programmet har valgt for neste programperiode, er alle innenfor prioriteringer den norske regjering har for regionalpolitikken. Dette gjelder både innsatsen for å styrking av forskning, teknisk utvikling og innovasjon samt tiltak overfor små- og mellomstore bedrifter.

For meg og for KMD er det særlig viktig å ha fokus på den private sektoren, spesielt små- og mellomstore bedrifter. Vi trenger i denne perioden å ha enda sterkere involvering av private bedrifter i prosjektene. Dette blir kanskje en av de største utfordringene i den kommende perioden.

Vi ser frem til mer investeringer og synlige resultater. Dette synspunktet er jeg glad for at også andre land og EU-kommisjonen deler med meg.

Statsbudsjettet som ble lagt fram for et par uker siden, foreslår den samme finansieringen i de ulike programmene som i foregående periode.

Til alle Interreg-programmene Norge deltar i ble det i forrige periode bevilget over statsbudsjettet til sammen 108,7 mill kroner årlig, et beløp som er en forholdsvis stor andel av de regional- og distriktspolitiske virkemidlene på KMDs budsjett. Selv om vi foreslår den samme økonomiske rammen som tidligere, vil de årlige rammene til Interreg-programmene bli fastlagt i de årlige budsjettene fra KMD.

Resultatoppnåelse er viktig, blant annet for å måle effekten av bruken av våre virkemidler. Det er derfor viktig at det er nedfelt klare resultatkrav til prosjekter som støttes.

Dersom KMD i budsjettsammenheng ikke kan vise til resultat, kan dette føre til reduksjon i bevilgningen.

I perioden 2007 – 2013 er det registrert mer enn 500 prosjekter som har norsk partner.

Det er vanskelig å trekke fram enkeltprosjekter eller enkelte resultater som er mer viktig enn andre.

Jeg vil likevel nevnte at det er gjennomført flere entreprenørskapsprosjekter. Prosjekter som bygger på samarbeid med utdanningssystemet, og samarbeid skole/arbeids- og næringsliv. Dette skal bidra til å skape en entreprenørskapskultur i hele utdanningsløpet, fra små barn til høgskolestudenter, i grenseregionene.

Et annet prosjekt er UNISKA universitet, der målet har vært drive og videreutvikle et interregionalt universitetsnettverk som skal bidra til å styrke og synliggjøre regionens attraktivitet og konkurransekraft gjennom grenseoverskridende samarbeid innenfor utdanning og forskning.

Begge disse prosjektene er viktige i forbindelse med at Sverige – Norge flere steder langs grensen har et felles arbeidsmarked.

Det var med interesse jeg i Aftenposten mandag morgen kunne lese følgende:

"Norsk ambulanspersonell reddet svensker fra å dø på isen. Natt til 23. april ble to svenske turgåere reddet av et team fra et norsk ambulanshelikopter. Uvær og mørke gjorde at det svenske helikopteret ikke kunne lette og redde dem".

Jeg har forstått det slik at dette samarbeidet om ambulansetjenesten i fjellområdene Sverige/Norge er et prosjekt som startet opp som et interreg-prosjekt.

På KMDs avsparkkonferanse i september ble det også presentert noen konkrete prosjekter. Beskrivelsen av disse er fortsatt å finne på KMDs side på Regjeringen.no.

Jeg registrerer også som særdeles positivt at Interreg har bidratt til en vesentlig styrking av det nordiske samarbeidet innenfor regionalpolitikken og nærområdesamarbeidet mellom våre naboer i de ulike programmene. Dette gjelder i særlig grad samarbeidet mellom regioner/fylker, men også samarbeidet mellom kommuner og lokalsamfunn og mellom forsknings- og universitetsmiljø.

Hvordan har så Interreg-programmene utviklet seg fra foregående periode og hva betyr endringene for Regjeringens ambisjoner og forventninger for neste periode.

Jeg vil trekke frem to endringer som jeg mener er positive og som kan medvirke til enda bedre resultater i neste periode:

For det første legger regelverket for Interreg opp til en sterkere tematisk konsentrasjon i de enkelte programmene. Dette vil bety sterkere fokus på de største utfordringene i den/de regionene som det enkelte programmet dekker.

Prosjektene må springe ut fra lokale og regionale behov. Det vil kunne gi en mer strategisk tilnærming til arbeidet, sterkere forankring administrativt, politisk og i næringslivet, og ikke minst mer synlige og målbare resultater.

For det andre har jeg registrert med glede EUs forankring av programmene i EU2020-strategien – vekst og sysselsetting. Dermed er innovasjon og entreprenørskap gitt høy prioritet og jeg registrerer at private bedrifter settes mer i fokus og kan delta som likeverdige partnere i prosjekter.

Det kan skape en utfordring i forhold til statsstøtteregelverket, men dette er det mulig å forholde seg til på en god og kontrollerbar måte.

Første året på den nye programperioden er snart over. Selv om de ulike programmene ennå ikke er godkjent av Kommisjonen, har jeg forstått at det arbeides jevnt og trutt ute i området for dette programmet. For å ikke miste tid er det viktig at alt er på plass når Kommisjonens JA foreligger – ikke minst for å få mest mulig tid til å gjennomføre det ambisiøse programmet.

Jeg vil følge godt med, spesielt vil interessen være knyttet til de resultater som oppnås.

Lykke til med det kommende arbeidet.